

Åtgärdsplan med anledning av arbetsmarknadsnämndens prognostiserade underskott 2021

Förslag till arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner upprättat förslag till åtgärdsplan för 2021 och framåt.
2. Arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att ta fram ett budgetförslag för år 2022 i balans/anpassad till nämndens budgetram.
3. Åtgärdsplanen ersätter tidigare beslutad åtgärdsplan och rapporteras månadsvis under 2021 från och med juli månad.

Ärende

Vid månadsuppföljningen av arbetsmarknadsnämndens internbudget per den 30/4 2021 prognostiserade nämnden ett underskott på -24,9 mnkr. På grund av detta fick förvaltningschefen i uppdrag att upprätta en åtgärdsplan till nämndsammanträdet i juni. Åtgärdsplanen innehåller 10 punkter och presenteras i tabellen nedan.

Åtgärd	
1	Införande av heltidsaktivering och Arena arbetsmarknad för prioriterade målgrupper
2	Effektivisering av samhällsorientering och hälsokommunikatörer
3	Arbete för att motverka felaktiga utbetalningar
4	Digitalisering och automatisering av ekonomiskt bistånd
5	Strategisk samverkan med vuxenutbildningen
6	Strategisk samverkan med Arbetsförmedlingen, anställningsstöd samt KROM
7	Utöka antalet interna verksamhetsuppdrag
8	Avveckling av projekt som inte är medfinansierade
9	Nyttjande av anställningsstöd
10	Omvandling av avtal Återbruket

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Åtgärdsplan med anledning av arbetsmarknadsnämndens prognostiserade underskott 2021, 2020-06-17

Åtgärdsplan 2021

Barnkonsekvensanalys - Åtgärdsplan

Bakgrund

Enligt beslutet om budget 2021 som fattades av kommunfullmäktige ska *nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen.*

Arbetsmarknadsnämnden prognostiserar i maj 2021 ett underskott på 24,9 mnkr, vilket motsvarar 5,5 %. Av underskottet härleds 26,2 mnkr till ekonomiskt bistånd medan övriga verksamheter prognostiseras redovisa ett mindre överskott vid bokslutet. Nämnden fick till 2021 utökad ram till följd av de ökade kostnaderna för ekonomiskt bistånd med 30 mnkr. Dessa medel har inte enbart lagts till att täcka kostnaderna för utbetalningar utan en del av det fördelades istället till arbetsmarknadsinsatser för att motverka ökade kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Det finns flertalet orsaker till det prognostiserade underskottet. Arbetsmarknadsnämnden tog från och med 2019 över budgeten för ekonomiskt bistånd från socialnämnden. Före år 2019 fick nämnden full täckning i form av en schablonintäkt från Migrationsverket för kostnader kopplade till ekonomiskt bistånd flykting. Täckningsgraden har sedan dess minskat och täcker idag ca 35-40 % av kostnaderna.

Under samma period har också kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat. För kostnaderna gällande flyktingar har kostnaderna minskat under det senaste året och ligger nu på samma nivå som de gjorde maj 2019. För övriga gruppen med ekonomiskt bistånd har kostnaderna ökat med 35 mnkr under samma period. Antalet hushåll har ökat med ca 240 från april 2019 till april 2021. Snittkostnaden har ökat med ca 550 kr per hushåll under samma period. Det innebär att drygt 40 % av ökningen kan härledas till prisökningen och resterande del av ökningen förklaras av antalet hushåll. Nedan listas olika orsaker till ökningen i snittkostnad samt antalet hushåll.

Anledningar till att snittkostnaden ökat

- Riksnormen ökas av Regeringen årligen. Uppräkningen är inte alltid samma procentsats utan den varierar från år till år, till 2020 ökade den med 1,9 % och 2021 ökade den med 0,3 %. Kompensationen från kommunen varierar även den mellan åren, till 2021 räknades priserna upp med 1 %. Detta innebär att nämnden vissa år inte kompenseras fullt ut för den faktiska ökningen i riksnormen.
- Ökning av andra kostnader i samhället (t.ex. hyreshöjningar)
- Årliga höjningar i nivåer av skälig och högsta godtagbara boendekostnad (enligt Försäkringskassans nivåer)

Anledningar till att antalet hushåll ökat

- Ungdomar med funktionsvariationer skrivs ut från aktivitetsersättning, alternativt får inte förlängd aktivitetsersättning från Försäkringskassan p.g.a. förändringar i bedömningen, och uppfyller inte kraven för sjukersättning.
- Fler som avslutas från etableringen utan att ha redskap för sin försörjning. 73 % i Linköpings kommun år 2019 (Källa: Kolada, 2018 var utfallet 60 %) gick ut från etableringsprogrammet utan att komma vidare till arbete/studier.
- Sviktande konjunktur i kombination med att arbetsmarknaden inte har de anställningar som våra biståndsbehövande (som är långt ifrån arbetsmarknaden) kan konkurrera om.

Utöver allt detta som nämnts finns fortfarande risken att Coronapandemin kommer att leda till ytterligare ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd. Förra året prognostiserades att pandemin skulle leda till 30 mnkr högre biståndskostnader, den effekten har fortfarande inte kommit men osäkerheten kring effekterna är fortsatt hög.

Åtgärd		Ekonomisk effekt 2021 (mnkr)	Ekonomisk effekt 2022 (mnkr)
1	Införande av heltidsaktivering och Arena arbetsmarknad för prioriterade målgrupper	1	10
2	Effektivisering av samhällsorientering och hälsokommunikatörer	1,3	1,3
3	Arbete för att motverka felaktiga utbetalningar	1	2
4	Digitalisering och automatisering av ekonomiskt bistånd	0	4
5	Strategisk samverkan med vuxenutbildningen	0,3	2
6	Strategisk samverkan med Arbetsförmedlingen, anställningsstöd samt KROM	0,8	3,3
7	Utöka antalet interna verksamhetsuppdrag	0,3	0,5
8	Avveckling av projekt som inte är medfinansierade	0,5	0,5
9	Nyttjande av anställningsstöd	5,7	1,4
10	Omvandling av avtal Återbruket	0	0,9*
Summa		10,9	25

*Ej medräknad i totalsumman

Barnkonsekvensanalys har genomförts med resultatet att åtgärden att arbeta för att motverka felaktiga utbetalningar på kort sikt kan medföra att barnets bästa inte kommer i första hand genom att det kan bli mindre tillgängliga ekonomiska medel i hushållet. På lång sikt anses dock åtgärden bidra till bättre

förutsättningar för barnets framtid och ur ett samhällsperspektiv anses det vidare av stor vikt att föreslagen åtgärd genomförs.

Kommunala mål

Ärendet relaterar till följande kommunövergripande mål

Målområde Ekonomi

- Hållbar ekonomi

Målområde medborgare

- Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
- Stark gemenskap och människor i arbete

Uppföljning och utvärdering

Åtgärdsplanen ska återrapporteras till arbetsmarknadsnämnden månadsvis hela 2021.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Förhandling enligt MBL § 11 har skett den 14 respektive 15 juni 2021.

Förhandlingen avslutades i oenighet med Vision, Kommunal, SACO-rådet och Akademikerförbundet SSR.

Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Jolby

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Enhetschefer arbetsmarknadsnämnden